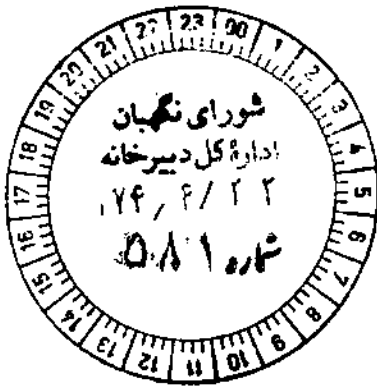

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه «نظام مهندسی و کنترل ساختمان» که بنا به پیشنهاد
وزارت مسکن و شهرسازی در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ هیات وزیران
با قید یک فوریت به تصویب رسیده است برای طی تشریفات قانونی
به پیوست تقدیم می شود.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس جمهور

۶۲۷۴۲

۱۳۷۴ / ۴ / ۲۰

رونوشت دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور،
شورای نگهبان، دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور،
وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت امور اقتصاد و دارایی و
دفتر هیات دولت.

مقدمه توجیهی

باتوجه به اینکه به موجب قانون تمدید مهلت اجرای قانون نظام مهندسی ساختمان - مصوب ۱۳۷۳ قابلیت اجرای قانون یادشده در تاریخ ۱۳۷۴/۷/۳ به پایان می‌رسد و با عنایت به آشکار شدن اشکالات و نارساییهای قانون مذکور و به منظور برطرف نمودن موارد نقص و ابهام آن با بهره‌گیری از تجارب حاصل شده، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه "نظام مهندسی و کنترل ساختمان"

ماده ۱ - به منظور تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی و تامین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور و ترویج اصول معماری و شهرسازی و بالابردن کیفیت خدمات فنی و مهندسی و ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش‌ها و وضع مقررات ملی ساختمان و اجرا و کنترل آن با استفاده از همکاری مهندسان با هدف حمایت از مردم به عنوان مصرف کنندگان و بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهاى شهری و ابنیه و مستحذات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع مواد و انرژی و سرمایه‌های ملی در این بخشها این قانون به موقع اجرا گذارده می‌شود.

ماده ۲ - برای تامین مشارکت هرچه وسیعتر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور "سازمان نظام مهندسان ساختمان" که از این پس در این قانون به اختصار "سازمان" خوانده می‌شود و در هر استان یک سازمان به نام "سازمان نظام مهندسان ساختمان استان" که از این پس به اختصار "سازمان استان" نامیده می‌شود طبق شرایط یادشده در این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن تاسیس می‌شود. سازمانهای یادشده غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر موسسات غیرانتفاعی می‌باشند.

ماده ۳ - از تاریخی که وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل اعلام نماید اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت یادشده تعیین می‌شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه‌ای است. این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق "پروانه اشتغال به کار مهندسی" و در مورد کاردانه‌های فنی از طریق "پروانه اشتغال به کار کاردانی" و در مورد کارگران ماهر از طریق "پروانه مهارت فنی" احراز می‌شود. مرجع صدور "پروانه اشتغال به کار مهندسی" و "پروانه اشتغال به کار کاردانی" وزارت مسکن و شهرسازی و مرجع

صدر "پروانه مهارت فنی" وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

شرایط و ترتیب صدور، تمدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه‌ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها همچنین حقوق و مسوولیت ناشی از آنها در آیین‌نامه اجرایی این قانون معین می‌شود.

تبصره ۱ - "وزارت مسکن و شهرسازی" و "وزارت کار و امور اجتماعی" حسب مورد موظفند ظرف ۱۲ سال از تاریخ ابلاغ این قانون با استفاده از همکاری شهرداریها، مهندسان و سازمانها و تشکلهای حرفه‌ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای این ماده را به کل کشور توسعه دهند. اهداف مرحله‌ای این امر و بودجه مورد نیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به صنوف و حرف فنی شاغل در این بخشها همه ساله در بودجه سالیانه دستگاه اجرایی مربوط پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۲ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی جهت انجام خدمات موضوع این قانون باید مدارک صلاحیت حرفه‌ای موقت دریافت دارند.

ماده ۴ - ارکان "سازمان" عبارتست از هریک از "سازمان استانها"، "هیات عمومی سازمان"، "شورای مرکزی سازمان"، "رئیس سازمان" و "شورای انتظامی نظام مهندسان".

ماده ۵ - برای تشکیل سازمان استان وجود حداقل ۵۰ نفر داوطلب عضویت از بین مهندسان مقیم حوزه آن استان که دارای مدرک مهندسی در رشته‌های اصلی مهندسی شامل معماری، عمران، تاسیسات مکانیکی، تاسیسات برقی، شهرسازی، نقشه‌برداری و ترافیک باشند ضروری است.

تبصره - مهندس مقیم یک استان در این قانون به شخصی اطلاق می‌شود که حداقل ۶ ماه ممتد پیش از تاریخ تسلیم درخواست عضویت، فعالیت حرفه‌ای وی در آن استان متمرکز بوده و قرائن حکایت از قصد وی برای ادامه فعالیت حرفه‌ای در آن استان داشته باشد.

ماده ۶ - عضویت اشخاص حقوقی شاغل به کار مهندسی در رشته‌های اصلی و مرتبط با مهندسی ساختمان در سازمان استان بلامانع است.

تبصره ۱ - "رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان" به کلیه رشته‌هایی اطلاق می‌شود که عنوان آنها با رشته‌های اصلی یادشده در ماده (۵) متفاوت بوده ولی محتوای علمی و آموزشی آنها با رشته‌های اصلی در ارتباط باشد و فارغ‌التحصیلان این‌گونه رشته‌ها خدمات فنی معینی را در زمینه‌های طراحی، اجرا، نگهداری، کنترل، آموزش، تحقیق و نظایر آن به بخشهای ساختمان و شهرسازی عرضه می‌کنند اما این خدمات از حیث حجم، اهمیت و میزان تاثیر عرفاً "همتراز خدمات رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان نباشد".

تبصره ۲ - حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط با مهندسی ساختمان و عناوین این رشته‌ها توسط کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر

فرهنگ و آموزش عالی و رئیس سازمان تعیین و به تصویب وزیر مسکن و شهرسازی می‌رسد. مرجع تطبیق عناوین مدارک تحصیلی کمتر از معادل لیسانس و تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان آنها وزارت مسکن و شهرسازی است.

ماده ۷- هر "سازمان استان" دارای "مجمع عمومی"، "هیات مدیره"، "شورای انتظامی" و "بازرسان" است و محل استقرار دایم دفتر مرکزی آن در مرکز استان می‌باشد. سازمانهای استان می‌توانند در سایر شهرهای استان و همچنین در مناطق مختلف شهرهای بزرگ مرکز استان و در صورت پیشنهاد شورای مرکزی و تصویب وزیر مسکن و شهرسازی، در مرکز استانهای مجاوری که در آنها "سازمان استان" تاسیس نشده باشد، دفاتر نمایندگی دایر نموده و انجام تمام یا بخشی از وظایف مستمر سازمان در حوزه مربوط را به آن دفاتر محول کنند.

ماده ۸- "مجمع عمومی" سازمان استان از اجتماع تمامی اشخاص حقیقی عضو دارای حق رای سازمان که منحصر به دارندگان مدرک تحصیلی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط است تشکیل می‌شود و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

الف- انتخاب اعضای "هیات مدیره".

ب- استماع گزارش عملکرد سالیانه "هیات مدیره" و اعلام نظر نسبت به آن.

ج- بررسی و تصویب ترازنامه سالانه "سازمان استان" و بودجه پیشنهادی "هیات مدیره".

د- تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و سایر منابع درآمد برای سازمان براساس پیشنهاد "هیات مدیره".

ه- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط به عهده "سازمان استان" و در صلاحیت "مجمع عمومی" می‌باشد.

تبصره ۱- جلسات "مجمع عمومی" به طور عادی سالی یک‌بار و به طور فوق العاده به تعداد دفعاتی که توسط مجمع عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود، به دعوت "هیات مدیره" تشکیل می‌شود.

"هیات مدیره" ملزم به دعوت از نماینده وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی می‌باشد و جلسات یادشده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت یادشده رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۲- در صورت تصویب هیات مدیره سازمان استان، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو سازمان می‌توانند به عنوان ناظر به جلسات مجمع عمومی دعوت شوند و در آن حضور یابند.

تبصره ۳- بازرسان در اولین جلسه فوق العاده مجمع عمومی و به پیشنهاد هیات مدیره تعیین می‌شوند.

ماده ۹- هریک از سازمانهای استان دارای هیات مدیره‌ای خواهد بود که از بین اعضای داوطلب

واجد شرایط در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان برای یک دوره ۳ ساله انتخاب خواهد شد و انتخاب مجدد اعضای هیات مدیره بلامانع است.

ماده ۱۰ - اعضای هیات مدیره باید دارای صلاحیت علمی و حرفه‌ای به میزان مندرج در آیین‌نامه و فاقد پیشینه کیفری و عدم اشتغال به فساد اخلاقی و عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی باشند.

ماده ۱۱ - تعداد اعضای اصلی و علی‌البدل هیات مدیره سازمان استانها بین ۵ تا ۲۵ نفر متناسب با تعداد اعضا به تفکیک رشته‌های اصلی خواهد بود.

ماده ۱۲ - هیات اجرایی انتخابات که حسب مورد در هر استان متشکل از ۳ تا ۷ نفر از اعضای سازمان است با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی وظیفه برگزاری انتخابات را به عهده دارد. چگونگی تشکیل هیات اجرایی و اختیارات و وظایف هیات یادشده به شرح مندرج در آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

تبصره ۱ - هیات اجرایی انتخابات موظف است صلاحیت داوطلبان عضویت در هیات مدیره را از مراجع صلاحیتدار اعلام و بررسی نماید.

تبصره ۲ - اولین دوره انتخابات هیات مدیره وسیله وزارت مسکن و شهرسازی و با همکاری سازمانهای نظام مهندسان ساختمان که براساس قانون آزمایشی تشکیل شده‌اند برگزار می‌شود و در دوره‌های بعدی این وظیفه به عهده سازمان استان است.

ماده ۱۳ - هیات مدیره سازمان استان نماینده آن سازمان بوده و دارای هیات رییسه‌ای متشکل از یک رئیس، دو نایب رئیس و یک دبیر برای انجام وظایف خود به ترتیب مندرج در آیین‌نامه اجرایی خواهد بود و می‌تواند به تعداد لازم کمیسیونهای تخصصی و دفاتر نمایندگی تاسیس نماید. تفویض اختیار هیات مدیره به این کمیسیونها و نمایندگیا از مسوولیت آن هیات نمی‌کاهد. رئیس هیات مدیره، رئیس "سازمان استان" نیز محسوب می‌شود.

اهم وظایف و اختیارات هیات مدیره به شرح زیر است:

- ۱ - برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط با آن.
- ۲ - ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخشهای ساختمان و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاههای علمی - فنی، آموزش و انتشارات.
- ۳ - همکاری با مراجع مسوول در امر کنترل ساختمان حسب درخواست.
- ۴ - نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیت‌های غیردولتی در حوزه استان و تعقیب جزایی متخلفان از طریق محاکم قضایی.
- ۵ - مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیت‌های حوزه‌های مشمول این قانون.

جمهوری اسلامی ایران

شیرمنوب

- ۶- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیتهای باارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرحهای ارزشمند.
- ۷- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسوول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.
- ۸- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.
- ۹- کمک به ارتقای کیفیت طرح‌های ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و حسب درخواست، شرکت در کمیسیونها و شوراهای تصمیم‌گیری در مورد این‌گونه طرحها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرحهای یادشده با استفاده از خدمات اعضای سازمان استان.
- ۱۰- ارایه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضایی و قبول داورى در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.
- ۱۱- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.
- ۱۲- تایید ترازنامه سازمان و ارایه آن به مجمع عمومی.
- ۱۳- سایر مواردی که که برای تحقق اهداف این قانون در آیین‌نامه اجرایی معین می‌شود.
- تبصره- مفاد این ماده شامل چگونگی فعالیت وزارتخانه‌ها و سایر دستگاههای دولتی و کارکنان آنها در انجام وظایف محوله نمی‌شود.
- ماده ۱۴- به منظور گسترش همکاریهای حرفه‌ای و جلب مشارکت اعضا و کارشناسی دقیقتر مسائل ویژه هریک از رشته‌های تخصصی موجود در سازمان اجازه داده می‌شود انجمنهای تخصصی مهندسان هر رشته، متشکل از اعضای سازمان در همان رشته تشکیل شود. چگونگی فعالیت و مدیریت انجمنها به موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.
- ماده ۱۵- هر "سازمان استان" دارای یک "شورای انتظامی" متشکل از یک نفر قاضی به معرفی رئیس دادگستری استان و دو تا چهار نفر مهندس خوشنام که به معرفی هیات مدیره و با حکم شورای مرکزی سازمان نظام مهندسان ساختمان برای مدت ۳ سال منصوب می‌شوند خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.
- رسیدگی بدوی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای و انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردانه‌های فنی به عهده شورای یادشده است. چگونگی رسیدگی به تخلفات و طرز تعقیب و تعیین مجازاتهای انضباطی و موارد قابل تجدید نظر در "شورای انتظامی نظام مهندسان" در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌شود.

تبصره - مراجع قضایی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضای سازمان استان که منشا آنها امور حرفه‌ای باشد، بنا به درخواست مشتکی عنه یا خوانده، نظر کارشناسی سازمان استان محل را خواستار خواهند شد. هیات مدیره مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را به طور کتبی اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر، مراجع مربوط می‌توانند راساً به کار رسیدگی ادامه دهند. همچنین در سایر دعاوی که موضوع آنها امور ساختمانی، عمران و شهرسازی باشد محاکم قضایی جهت انجام کارشناسی از "سازمان استان" محل خواستار معرفی یک کارشناس یا هیات کارشناسی خبره و واجد شرایط خواهند شد. هیات مدیره "سازمان استان" مکلف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز نسبت به معرفی کارشناس یا کارشناسان صلاحیتدار در رشته مربوط به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، نیاز به وقت بیشتر باشد هیات مدیره می‌تواند با ذکر دلایل از مرجع قضایی ذی ربط استمهال نماید.

ماده ۱۶ - هر سازمان استان حسب مورد دارای یک یا چند بازرس می‌باشد که موظفند در چارچوب قانون و آیین‌نامه اجرایی آن و آیین‌نامه مالی سازمان به حسابها و ترازنامه سازمان استان رسیدگی و گزارشهای لازم را جهت ارایه به مجمع عمومی تهیه نمایند و نیز تمامی وظایف و اختیاراتی را که به موجب قوانین و مقررات عمومی به عهده بازرس محول است انجام دهند. بازرسان مکلفند نسخه‌ای از گزارش خود را پانزده روز پیش از تشکیل مجمع عمومی به هیات مدیره تسلیم کنند. بازرسان با اطلاع هیات مدیره حق مراجعه به کلیه اسناد و مدارک سازمان را دارند بدون اینکه در عملیات اجرایی دخالت کنند و یا موجب وقفه در عملیات سازمان شوند.

ماده ۱۷ - به منظور هماهنگی در امور سازمانهای استان "هیات عمومی سازمان نظام مهندسان ساختمان" که از این پس به اختصار "هیات عمومی" خوانده می‌شود از کلیه اعضای اصلی هیات مدیره سازمانهای استان در سطح کشور تشکیل می‌شود. هیات عمومی هر سال یکبار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز به کار هیات مدیره سازمانهای استان در $\frac{۲}{۳}$ استانهای کشور (که باید در برگرفته تمام سازمانهایی که دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات بعد با دعوت "شورای مرکزی نظام مهندسان ساختمان" که از این پس به اختصار "شورای مرکزی" خوانده می‌شود تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده "هیات عمومی" بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیات و یا به تقاضای $\frac{۲}{۳}$ اعضای "شورای مرکزی" و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات "هیات عمومی" به شرح زیر است:

الف: انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در شورای مرکزی به میزان حداقل ۲ برابر تعداد مورد نیاز در هر رشته (باقید اصلی و علی‌البدل) جهت معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، برای انتخاب

اعضای اصلی و علی البدل شورای یادشده از میان آنها.

ب: استماع گزارش سالیانه شورای مرکزی.

ج: تصویب خط مشی های عمومی پیشنهاد های شورای مرکزی.

د: حصول اطلاع از فعالیتهای، وضعیت و مشکلات سازمانهای استان و آرایه طریق به آنها.

ماده ۱۸ - شورای مرکزی متشکل از ۲۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی البدل با ترکیب رشته های یادشده درآیین نامه است که از بین اعضای هیات مدیره سازمانهای استان معرفی شده از سوی هیات عمومی و توسط وزیر مسکن و شهرسازی برای مدت ۳ سال انتخاب می شوند. اعضای شورای مرکزی باید علاوه بر عضویت در هیات مدیره سازمان استان، خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی یا اجرایی یا علمی و تحقیقی و آموزشی برجسته و ارزنده باشند.

ماده ۱۹ - اهم وظایف و اختیارات "شورای مرکزی" به این شرح است:

الف: بررسی مسایل مشترک سازمانهای استان و سازمان نظام مهندسان و تعیین خط مشی های

کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت و ابلاغ آنها.

ب: ایجاد زمینه های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی، در امور برنامه ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرحهای ساختمانی و شهرسازی و با مراجع قضایی در مورد اجرای مواد این قانون که به امور قضایی و انتظامی مربوط می باشد.

ج: حل و فصل اختلافات بین ارکان داخلی سازمانهای استان، یابین سازمانهای استان یا یکدیگر یا بین اعضای سازمانهای استان با سازمان خود از طریق داوری.

د: همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد سازمانهای استان و اصلاح خط مشی آن سازمانها از طریق مذاکره و ابلاغ دستورها.

ه: همکاری با مراکز تحقیقاتی و علمی و آموزشی و آرایه مشورت های لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارتخانه های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی.

و: همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاههای اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه "شناسنامه فنی و ملکی ساختمانها" و برگزاری مسابقات حرفه ای و تخصصی.

ز: همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخشهای ساختمانی و شهرسازی و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

ح: تلاش در جهت جلب مشارکت و تشویق به سرمایه گذاری اشخاص و موسسات در طرحهای مسکن و تاسیسات و مستحدثات عمرانی عام المنفعه و همکاری با دستگاههای اجرایی در ارتقای کیفیت این گونه طرحها.

ط: کمک به دستگاههای مسوول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه و جمع آوری کمکهای داخلی و بین المللی.

ی: همکاری در برگزاری آزمونهاى تخصصى مهندسين، کاردانان فنى و کارگران ماهر و آموزشهای تکمیلی برای بهنگام نگاهداشتن دانش فنى و همچنین شناسایی و تدارک فرصتهای کارآموزی و معرفی به دانشگاهها.

ک: حمایت اجتماعی از اعضای سازمانهای استان و دفاع از حیثیت و حقوق حق آنها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان مصرف کنندگان محصولات، تولیدات و خدمات مهندسی در بخشهای ساختمان، عمران و شهرسازی.

ل: مشارکت در برگزاری کنفرانسها و گردهماییهای تخصصی در داخل کشور و در سطح بین المللی.

م: ارایه گزارش عملکرد به هیات عمومی و وزیر مسکن و شهرسازی.
ن: ارایه نظرات مشورتی سازمان نظام مهندسی به دولت و دستگاههای اجرایی در زمینه برنامه های توسعه و طرحهای بزرگ ساختمانی، عمرانی و شهرسازی حسب درخواست دستگاههای مربوط.

انجام وظایف شورای مرکزی در سطح کشور، مانع از اقدام هیات مدیره سازمانهای استان در زمینه برخی از وظایف فوق که در مقیاس استانی قابل انجام باشد نخواهد بود.

ماده ۲۰ - "شورای مرکزی" دارای هیات ریسه ای است متشکل از یک رئیس و دو دبیر اجرایی و دو منشی که دبیران و منشی ها با اکثریت آرا از بین اعضا انتخاب می شوند.

"شورای مرکزی" برای تعیین رئیس شورا، سه نفر را به وزیر مسکن و شهرسازی پیشنهاد می کند و وزیر یادشده یک نفر را به عنوان رئیس شورای مرکزی که رئیس سازمان نیز محسوب می شود، جهت صدور حکم به رئیس جمهور معرفی می نماید. دوره تصدی رئیس سازمان سه سال و دوره مسوولیت سایر اعضای هیات ریسه یک سال است و انتخاب مجدد آنان بلامانع می باشد.

ماده ۲۱ - مسوولیت اجرای تصمیمات "شورای مرکزی"، مسوولیت اجرایی و نمایندگی سازمان در مراجع ملی و بین المللی با رئیس سازمان است.

ماده ۲۲ - "شورای انتظامی نظام مهندسان" از دو نماینده به معرفی وزیر مسکن و شهرسازی و دو نماینده به معرفی شورای مرکزی سازمان و یک قاضی به معرفی وزارت دادگستری تشکیل می شود. نظرات "شورای انتظامی نظام مهندسان" با اکثریت سه رای موافق که متضمن رای قاضی نیز باشد قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۲۳ - مهندسان متقاضی پروانه اشتغال به کار مهندسی در رشته های اصلی مهندسی ساختمان و رشته های مرتبط ضمن داشتن کارت عضویت نظام مهندسان استان مربوط و احراز شرایط

جمهوری اسلامی ایران

شیرس جمهور

یادشده درآیین نامه موظفند پس از فراغت از تحصیل به مدت معینی که در آیین نامه برای هر رشته و پایه تحصیلی تعیین می شود، در زمینه های تخصصی مربوط به رشته خود کارآموزی نمایند. این کارآموزی ها باید براساس ضوابط و مقررات حرفه ای انجام پذیرد.

ماده ۲۴ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ظرف ۶ ماه از زمان ابلاغ این قانون ضوابط، مقررات و تشکیلات حرفه ای مناسب برای کاردانه های فنی شاغل در رشته ها و حرفه های موضوع این قانون را در قالب آیین نامه ای تدوین و برای تصویب به هیات وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۲۵ - وزارت مسکن و شهرسازی از تاریخ ابلاغ این قانون به عضویت "هیات عالی نظارت" موضوع اصلاحیه ماده (۵۲) قانون نظام صنفی درخواهد آمد و موظف است ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تهیه "آیین نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی" شامل تعریف اصناف ذی ربط، شخص صنفی، شرایط صدور، تمدید و ابطال پروانه اشتغال در این اصناف، تخلفات و چگونگی تعقیب انضباطی متخلفان، چگونگی نظارت بر امور صنفی یادشده و سایر موضوعاتی که برای تحقق اهداف این ماده لازم باشد اقدام و برای تصویب به هیات عالی نظارت بر اصناف پیشنهاد نماید.

ماده ۲۶ - وزارت مسکن و شهرسازی مجاز است ضمن بررسی عملکرد سازمانهای استان و گزارش هیات عمومی سازمان، درخصوص چگونگی ادامه کار آن سازمانها توصیه های لازم را بنماید و در صورتی که به دلیل انحراف از اهداف سازمان انحلال هر یک از آنها را لازم بداند موضوع را در هیاتی مرکب از وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر دادگستری و رئیس سازمان مطرح نماید. تصمیم هیات با دو رای موافق لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره - انجام وظایف قانونی سازمان و سازمانهای استان تا زمانی که تشکیل نشده است و همچنین در زمان تعطیل یا انحلال با وزارت مسکن و شهرسازی است که حداکثر به مدت ۶ ماه به عنوان قائم مقام سازمان تعطیل یا منحل شده عمل می نماید و ظرف این مدت موظف به برگزاری انتخابات برای تشکیل مجدد سازمانهای یادشده خواهد بود.

ماده ۲۷ - هزینه های "سازمان" و ارکان آن از محل حق عضویت های پرداختی اعضا، صندوق مشترک سازمانهای استان، کمکهای اعطایی دولت، نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای ارایه خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی، فروش نشریات و سایر مواد کمک آموزشی و مهندسی و درصدی از حق الزحمه دریافتی اعضا بابت ارایه خدمات مهندسی درکارهایی که با هماهنگی یا توسط "سازمان استان" یا "سازمان" ارجاع می شود تامین خواهد شد.

ماده ۲۸ - وزارت مسکن و شهرسازی تسهیلات لازم برای تاسیس و شروع به کار سازمان و سازمانهای استان را فراهم آورده و در تنظیم روابط آنان با دستگاههای اجرایی و مراجع قضایی درسطوح ملی و محلی تا آنجا که به اهداف این قانون کمک کند اقدام می نماید.

ماده ۲۹ - وزارتخانه ها، موسسات دولتی، نهادها، اداره های مهندسی نیروهای نظامی و

انتظامی، شرکتهای دولتی و شهرداریها می توانند در ارجاع امور کارشناسی به جای کارشناسان رسمی دادگستری از مهندسان دارای پروانه اشتغال که با رعایت حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال وسیله سازمان استان معرفی می شوند استفاده نمایند.

ماده ۳۰- شهرداریها و مراجع صدور پروانه ساختمان، پروانه شهرک سازی و شهرسازی و سایر مجوزهای شروع عملیات ساختمان و کنترل و نظارت بر این گونه طرحها در مناطق و شهرهای مشمول ماده (۳) این قانون برای صدور پروانه و سایر مجوزها تنها نقشه هایی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده پروانه اشتغال به کار و در حدود صلاحیت مربوط امضا شده باشد. تبصره - وزارتخانه ها و سایر دستگاههای دولتی که دارای قوانین و مقررات خاص می باشند مشمول این ماده نمی شوند.

ماده ۳۱- در مواردی که نقشه های تسلیمی به شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمانی و تفکیک اراضی توسط اشخاص حقوقی امضا و یا تعهد نظارت می شود مسوولیت صحت طراحی و محاسبه و نظارت به عهده مدیرعامل یا رئیس موسسه تهیه کننده نقشه است و امضای وی رافع مسوولیت طراح، محاسب و ناظر نخواهد بود، مگر اینکه نقشه ها توسط اشخاص حقیقی دیگر در رشته مربوطه امضا و یا تعهد نظارت شده باشد.

ماده ۳۲- اخذ پروانه کسب و پیشه در محلها و امور موضوع ماده (۳) این قانون موکول به داشتن مدارک صلاحیت حرفه ای خواهد بود. در محلهای یاد شده اقدام به امور زیر تخلف از قانون محسوب می شود:

الف - مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک صلاحیت در امور فنی که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک صلاحیت است.

ب - اشتغال به امور فنی خارج از حدود صلاحیت مندرج در مدرک صلاحیت.

ج - تاسیس هرگونه موسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط.

د - ارائه خدمات مهندسی طراحی، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسوولیت بررسی یا تایید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن پروژه را نیز بر عهده دارند.

ماده ۳۳- اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره برداری و نگهداری ساختمانها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث بموجب آیین نامه ای خواهد بود که به وسیله وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

مجموعه اصول و قواعد فنی و آیین نامه کنترل و اجرای آنها "مقررات ملی ساختمان" را تشکیل می دهند.

سازمانهای استان می توانند متناسب با شرایط ویژه هراستان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره: "مقررات ملی ساختمان" متناسب با تغییر شرایط هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار می گیرد و عندالزوم با رعایت ترتیبات مندرج در این ماده قابل تجدید نظر است.

ماده ۳۴ - شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانی و تاسیسات دولتی و عمومی، صاحبان حرفه های مهندسی ساختمان و شهرسازی و مالکان و کارفرمایان در شهرها، شهرکها و شهرستانها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و ضوابط و مقررات شهرسازی مکلفند مقررات ملی ساختمان را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یادشده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این قانون محسوب می شود.

تبصره - وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کشور مکلفند با توجه به امکانات و موقعیت هر محل، آن دسته از مصالح ساختمانی که باید به تایید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران برسد را طی فهرست هایی احصا و آگهی نمایند. از تاریخ اعلام، کلیه مصرف کنندگان مصالح ساختمانی موظف به استفاده از مصالح استاندارد شده خواهند بود.

ماده ۳۵ - مسوولیت نظارت عالیه بر کیفیت طراحی و اجرای تمامی ساختمانیها و طرحهای شهرسازی و عمرانی که اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در مورد آنها الزامی است بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی خواهد بود.

به منظور اعمال این نظارت مراجع و اشخاص یادشده در ماده (۳۴) موظفند اطلاعات و نقشه های فنی لازم را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار دهند و در صورتی که وزارت یادشده به تخلفی برخورد نماید با ذکر دلایل و مستندات دستور جلوگیری از ادامه کار را به دستگاههای ذی ربط ابلاغ می نماید و تارفع تخلف موضوع قابل پیگیری است. در اجرای این وظیفه کلیه مراجع ذی ربط موظف به همکاری می باشند.

تبصره - این ماده شامل طرحهای وزارتخانه ها و سایر دستگاههای دولتی که دارای مقررات خاص می باشند نمی شود.

ماده ۳۶ - وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری سازمانهای استان و شهرداریها ترتیبی خواهد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

داد که در شهرهایی که برای انجام خدمات فنی و مهندسی اشخاص واجد صلاحیت به تعداد کافی وجود ندارد، خدمات مشورتی و راهنمایی در زمینه طراحی و اجرای ساختمانها از طریق تهیه طرحهای تیپ و انتشار جزوات آموزشی به زبان ساده و یا نوارهای آموزشی و سایر روشهای مناسب با بهای اندک در اختیار اشخاص قرارگیرد. هزینههای خدمات موضوع این ماده از محل کمکهای دولت و عواید حاصل از اجرای تبصره (۳) ماده (۱۴) قانون کارآموزی مصوب ۱۳۴۹ به ترتیبی که در آیین نامه معین می شود تامین خواهد شد. آیین نامه یادشده وسیله وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۷ - ذی حسابان و مسوولین امور مالی موظفند در هنگام پرداخت به مشاوران و پیمانکاران طرحهای عمرانی کشور معادل ۰/۰۰۰۲ (دو درده هزار) از دریافتی آنها را کسر و شهرداریها معادل ۰/۰۰۱ (یک در هزار) از هزینه ساخت واحدهای مسکونی با زیربنای بیش از الگوی مصرف مسکن و واحدهای انتفاعی را که هر ساله وسیله وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کشور تعیین می شود از سازندگان وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نمایند. معادل ۱۰۰٪ وجوه واریزی طبق توافقنامه مبادله شده با سازمان برنامه و بودجه در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا صرف انجام مطالعات و تدوین مقررات ملی ساختمان، امور کنترل ساختمان، ترویج و توسعه و اعتلای نظام مهندسی، کمک به سازمانهای نظام مهندسی ساختمان برای انجام وظایف قانونی خود، برقراری دوره های آموزشی در سطوح مختلف، برگزاری مسابقات حرفه ای و تخصصی و ترویج روشهای صرفه جویی در مصرف انرژی نماید.

ماده ۳۸ - متخلفان از مواد (۳۲) و (۳۴) و تبصره آن حسب مورد به پرداخت جزای نقدی از یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال تا ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم می شوند. پرداخت جزای نقدی مانع از پیگیری انتظامی نخواهد بود.

ماده ۳۹ - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است حداکثر ظرف شش ماه نسبت به تهیه آیین نامه های اجرایی این قانون اقدام نماید. تازمانی که آیین نامه های اجرایی این قانون تصویب نشده است آیین نامه های قانون آزمایشی - مصوب ۱۳۷۱ - لازم الاجرا خواهد بود.

وزیر مسکن و شهرسازی

وزیر امور اقتصادی و دارایی

رئیس جمهور